

EJ, LA, SU

12.1.2000

Työeläkelaitoksille

TYÖELÄKELAKIEN MARKKAMÄÄRIEN MUUNTAMINEN EUROIKSI

Talouspoliittinen ministerivaliokunta on 11.1.2000 hyväksynyt periaatepäätöksen siitä, kuinka STM:n hallinnonalan toimeentuloturvaetuuksissa sovelletaan euroja vuodesta 2002 alkaen. Periaatepäätöksessä työeläkkeitä koskeva osuus on hyväksytty työeläkejärjestelmän ratkaisuehdotuksen mukaisesti.

Työeläkejärjestelmässä pyritään siirtymään euron käyttöön EY-säännösten mukaisesti työeläkelakien sisältöä muuttamatta. Työeläkelaeissa olevat markkamäärät muutetaan muuntokurssia käyttäen euroiksi ja senteiksi. Kun lasketaan rajamääriä takautuvalle ajalle, laeissa olevat markkamääräiset rajamäärät tarkistetaan ensin indeksillä sovellettavan vuoden tasoon, minkä jälkeen markkamäärät muunnetaan normaalisti muuntokurssia käyttäen euroiksi ja senteiksi.

Tässä yleiskirjeessä kerrotaan siitä, miten periaatepäätöksen mukaisesti markkamäärät muunnetaan euroiksi vuodesta 2002 alkaen. Eläkelaitoksissa euron toteutusvalmisteluihin ryhdytään jo tänä vuonna. Tämän vuoksi tässä yleiskirjeessä kerrotaan myös, miten tietyissä erityistilanteissa on työeläkejärjestelmässä euroasetuksia tulkittu. Hallituksen esitys tarvittavasta lainsäädännöstä pyritään antamaan eduskunnalle vuoden 2000 aikana. Euron käyttöönotosta eläkejärjestelmässä on kerrottu aikaisemmin yleiskirjeissä A 40/98 ja A 1/99.

ELÄKETURVAKESKUS

Markku Hänninen

Helena Tapio

EJ, LA, SU

12.1.2000

1

Taustaa

Työeläkkeiden toimeenpanossa käytetään vuoden 2002 alusta lukien euroa. Vuoden 2002 alusta rekisteritietoja käytetään euromääräisinä ja eläkkeet lasketaan euroissa. Vuodesta 2002 alkaen työeläkelaeissa olevia markkamääriä sovelletaan vain euroina euroasetuksen mukaisesti. Euron käyttö koskee myös takautuvaa aikaa, jolloin työeläkelakien markkamääriä sovelletaan vain euroina euroasetuksen mukaisesti ajalle ennen vuotta 2002.

Työeläkejärjestelmän rekistereissä olevat markkamäärät muunnetaan euroiksi, jokainen markkamäärä erikseen euromuuntokurssilla neuvoston asetuksen tietyistä euron käyttöön ottamiseen liittyvistä säännöksistä EY N:o 1103/97 (jäljempänä euroasetus) mukaisia pyöristyssääntöjä noudattaen. Jokainen rekisterissä oleva markkamäärä muunnetaan euroiksi siinä indeksitasossa, missä markkamäärä on rekisteriin viety.

Vuosina 1999-2001, jolloin on siirtymäkausi euroon, käytetään ainoastaan markkoja. Rajamääriä käytetään ainoastaan markkoissa laskettuna, eläkkeet lasketaan markkoissa ja ETK:n rekisteriin viedään vain markkatietoa. Eläkelaskelman loppusumma voidaan ilmoittaa siirtymäkaudella myös euroissa. Viimeistään vuoden 2001 aikana on laskelmilla ja päätöksissä loppusumman oltava markan rinnalla myös euroina, jotta vakuutettu ja eläkkeensaaja ehtisivät totutella euron käyttöön.

2

Lainsäädäntö

Vuodesta 2002 eteenpäin sovellettavat markkamäärät voidaan euroasetuksen nojalla tulkita euroiksi, vaikka mitään lakimuutoksia ei tehtäisikään. Neuvoston asetuksen euron käyttöön otosta EY N:o 974/98 (jäljempänä euroasetus) 14 artiklassa todetaan, että siirtymäkauden päättyessä voimassa olevissa oikeudellisissa asiakirjoissa esiintyviä viittauksia kansallisiin valuuttayksiköihin pidetään viittauksina euroyksikköön kyseisten muuntokurssien mukaisesti.

Soveltamiskäytännön selkeyden vuoksi tarvitaan lisäksi kansallisessa lainsäädännössä maininta siitä, miten työeläkelakien takautuvan ajan markkamäärät, lähinnä rajamäärät muunnetaan euroiksi. Takautuvan ajan markkarajat muunnetaan euroasetuksen mukaisesti jokaisen vuoden indeksitasossa erikseen. Vuodesta 2002 alkaen sovellettavat rajat puolestaan muunnetaan siinä indeksitasossa, jossa ne on työeläkelaeissa annettu.

Euromuutosääntöjen vahvistaminen mahdollisimman aikaisessa vaiheessa on välttämätöntä mittavien atk-muutostöiden kannalta. Tässä yleiskirjeessä esitetyt markkamäärien muuntoperiaatteet on hyväksytty talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa (liite 4) ja edustavat näin ollen hallituksen kantaa. Muutostyöt on syytä aloittaa tämän periaatepäätöksen mukaan. Lopullinen varmuus tässä esitetyille toimintaperiaatteille

EJ, LA, SU

12.1.2000

saadaan kuitenkin vasta, kun eduskunta on hyväksynyt asianomaiset lait. Siksi hallituksen esitys tarvittavasta lainsäädännöstä on tarkoitus viedä eduskuntaan mahdollisimman pikaisesti vuoden 2000 aikana.

3

Markkamäärien muuntaminen euroiksi vuonna 2002

Työeläkelakien erilaisia markkamääriä sovelletaan euroasetuksen mukaisesti euroina vuodesta 2002 lähtien siten kuin periaatepäätöksessä on sovittu. Laeissa olevat markkamäärät muuntuvat euromuuntokursilla euroasetuksen mukaisia pyöristyssääntöjä noudattaen euroiksi, jolloin nykyiset tasalukuiset markkamäärät muuntuvat sentin tarkkuudella ilmaistuiksi euromääriksi. Markkamäärien perusvuodet eivät muutu.

Muuntamalla markkamäärät em. tavalla saadaan työeläkelait euroistettua mahdollisimman vähäisillä muutoksilla ja kasvattamatta eläkekustannuksia sekä vastaavuus markka-aikaan säilyttäen. Liitteessä 1 on mainittu kaikki toistaiseksi voimassa olevat työeläkelakien markkamäärät ja niiden eurovastineet laissa säädettyssä indeksitasossa.

Esimerkiksi vuoden 2002 TEL:n rajamäärä euroina olisi vuoden 2002 arvioidussa indeksitasossa 2006:

$2006 \times 15,14/142 = 213,88$ euroa. (Laisa mainittu TEL:n rajamäärä 90 mk euroiksi muunnettuna on 15,14 euroa.)

4

Eurorajamäärät vuodelle 2001 ja sitä edeltävälle ajalle

Vuodesta 2002 lähtien ennen vuotta 2002 olevalle ajalle käytetään kunkin kalenterivuoden markkamääräisiä rajoja euroiksi muunnettuna. Näin menetellään sen vuoksi, että nämä rajamäärät olisivat mahdollisimman lähellä ennen vuotta 2002 markoissa sovellettua lainsäädäntöä. Jos nämä takautuvat rajat muutettaisiin samalla tavalla euroasetuksen mukaisesti kuin vuodesta 2002 eteenpäin sovellettavat rajat, poikkeaisivat ne jonkin verran käytettäessä niitä vuoden 2001 jälkeen takautuvalle ajalle. Tarvittaessa myös muut takautuvasti käytettävät työeläkelakien markkamäärät muunnetaan samalla tavalla.

Eläkkeen laskennan euroistamisessa yhtenä tavoitteena on, että eläkkeiden taso ei muutu euromuunnoksen johdosta. Kun markka-ajalta peräisin olevat rajamäärät muunnetaan euroiksi samalla periaatteella kuin rekisteritiedot, eroavaisuudet markka-aikaan verrattuna saadaan mahdollisimman vähäiseksi.

EJ, LA, SU

12.1.2000

Esimerkiksi vuoden 1999 tasoinen TEL:n rajamäärä on markkoissa 1183,94 mk, joka euroiksi vuoden 1999 tasossa muunnettuna on 199,12 euroa. Rekisterissä oleva palkka vuodelta 1999 muunnetaan samalla tavalla siinä tasossa, jossa se rekisterissä on. Muunnon jälkeen markkoissa rajamäärän suuruinen palkka tai työtulo on rajamäärän suuruinen myös euroissa ilmaistuna.

Takautuvan ajan rajamäärän voi laskea kaavana markan kautta tai muuntamalla valmiiksi lasketut markkarajamäärätaulut sellaisenaan euroiksi ja pyöristämällä kahteen desimaaliin. Kaavana ilmaistuna esimerkiksi TEL:n alaraja vuodelle 1999 olisi seuraava:

$$1868 \times 90/142 = 1\,183,94 / 5,94573 = 199,12 \text{ euroa.}$$

Markkaraja pyöristetään ennen euromuunnosta pennin tarkkuuteen, jotta saadaan se markkaraja, jota on aikanaan sovellettu.

Liitteessä 2 on tarkemmat kaavat rajamäärien muuntamiseksi euroiksi. Liitteessä 3 on laskettuna ennen euron käyttöönottoa käytössä olleiden markkarajamäärien eurovastineet kullekin vuodelle.

5

Takautuva vakuuttaminen

Vakuuttamisen laiminlyöntitapauksissa, jotka ilmenevät vasta euroaikana vuonna 2002 tai sen jälkeen, toimitaan euroissa laskettujen rajojen pohjalta. Palkat ja työtulot muunnetaan ensin euroiksi, verrataan palkkoja ja työtuloja euromääräisiin rajoihin ja lasketaan eläke euromääräistä.

6

Ennen vuotta 2002 myönnettyjen eläkkeiden muuntaminen euroiksi

Eläkepääätöksellä ilmoitetaan maksettava työeläkkeen määrä. Eläkepääöstä voidaan pitää euroasetuksen mukaisena oikeudellisena asiakirjana. Euroasetuksen mukaisesti oikeudellisessa asiakirjassa esiintyvää viittausta kansalliseen valuuttaan on pidettävä viittauksena euroon. Tällöin euroasetuksen mukaisesti toimittaessa eläkepääätöksellä myönnetty kokonaiseläke muunnetaan euroiksi vuoden 2002 indeksitasossa.

Eurokonversiota tehtäessä eläkkeen määrä voisi muodostua euroissa eri suuruiseksi, jos eläkkeen osat muunnettaisiin ensin erillisinä euroiksi ja vasta sitten laskettaisiin yhteen. Eläkkeen määrä euroissa voisi myös poiketa maksussa olevasta markkamääräisestä eläkkeestä, jos eläke muunnettaisiin euroiksi eläkepääätöksen tasoisena ja tarkistettaisiin vasta sen jälkeen indeksillä vuoden 2002 tasoon.

EJ, LA, SU

12.1.2000

Kokonaiseläkkeen määrä ilmoitetaan vuodenvaihteessa eläkkeensajalle uutta päätöstä antamatta sekä euroina että markkoina. Jos eläke kuitenkin tulee uudelleen laskettavaksi esimerkiksi valituksen johdosta, lähdetään eläkettä laskemaan euroiksi muunnetuista osista lähtien. Pelkkä euromuunnos ei anna aihetta eläkkeen uudelleen laskemiselle.

Ennen vuotta 2002 myönnetty eläke saatetaan vuoden 2002 euromääräiseksi eläkkeeksi tarkistamalla markkamääräinen eläke ensin vuoden 2002 indeksitasoon. Vasta sen jälkeen indeksitarkistettu eläke muunnetaan euroiksi.

7

Työeläkelakien rahamäärien ilmoittaminen

ETK jakaa euroaikana nykyistä vastaavalla tavalla tiedoksi laeissa säädettyt rahamäärät perusvuoden tasoisin ja indeksitarkistettuina. Nyt liitteenä ovat takautuvan ajan markkamäärät euroina vuoteen 2000. ETK jakaa myöhemmin tiedoksi vuoden 2001 indeksipisteluvun vahvistuttua myös vuoden 2001 markkamäärät euroina. Nämä euromäärät on tarvittaessa saatavana myös excel-taulukkona.

LIITTEET

Liite 1	Käytössä olevat rahamäärät yksityisen puolen työeläkelaeissa markkoina ja euroina, joita sovelletaan vuodesta 2002 alkaen
Liite 2	Kaavat eurorajamäärien laskemiseksi
Liite 3	Markkamäärät euroina kullekin vuodelle 1962 - 2000
Liite 4	Markkamäärien muuntamisessa euroiksi sovellettavia periaatteita STM:n hallinnonalalla ja muiden hallinnonalojen toimeentuloturvaetuuk-sissa

Lisätietoja

Lakiasiat:	Jaana Rissanen, p. 09-151 2394
Tietojärjestelmäasiat:	Hannu Ramberg, p. 09-151 2325
Laskenta:	Marjukka Hietaniemi, p. 09-151 2133

EJ, LA, SU

12.1.2000

KÄYTÖSSÄ OLEVAT RAHAMÄÄRÄT YKSITYISEN PUOLEN TYÖELÄKELAEISSA
MARKKOINA JA EUROINA, JOITA SOVELLETAAN VUODESTA 2002 ALKAEN

Lain kohta	Indeksitaso	Alkup. mk	Euroina
TEL			
1 § 1 mom.	142	90	15,14
4 c § 4 mom.	142	2 x 90	30,28
8 d § 1 mom.	142	127,5	21,44
8 d § 1 mom.	142	348	58,53
(- väh. /v)	142	6,64	1,12
8 d § 1 mom.	142	255	42,89
19 b § 4 mom.	142	5	0,84
19 d § 4 mom.	1006	15	2,52
LEL			
5 § 2 mom.	100	200	33,64
5 d § 2 mom.	100	800	134,55
7 § 1 mom.	100	800	134,55
7 § 1 mom.	100	200	33,64
TaEL			
3 § 2 mom.	100	200	33,64
YEL			
1 § 3 mom.	142	2 x TEL	30,28
7 § 1 mom.	197	50 000,00	8409,40
19 § 5 mom.	197	20 000,00	3363,76
MYEL			
1 § 3 mom.	142	12 x TEL	181,68
8 b § 1 mom.	197	640	107,64
	197	260	43,73
	197	175	29,43
	197	55	9,25
	197	10	1,68
8 c § 1 mom.	197	25	4,20
	197	12,5	2,10
	197	20	3,36
	197	10	1,68
	197	15	2,52
	197	7,5	1,26
8 f § 1 mom.	197	12	2,02
	197	24	4,04
10 § 1 mom.	197	10 500,00	1765,97
	197	16 500,00	2775,10
10 § 2 mom.	197	525	88,30
	197	5880	988,95
MYEA			
17 § 2 mom.	197	450	75,68
	197	150	25,23
MEL			
15 § 1 mom.	142	4000	672,75
	142	3000	504,56
	142	2000	336,38
	142	1000	168,19

EJ, LA, SU

12.1.2000

KAAVAT EURORAJAMÄÄRIEN LASKEMISEKSI

1

Yleistä

Lain rajamäärät euroina on saatu muuntamalla markka-aikaisessa laissa markkoina säädetyt rajamäärät euroiksi. Euromääräiset rajamäärät saadaan vuotta 2002 edeltäville vuosille siten, että tälle ajalle vuosittaiset markkarajamäärät muunnetaan euroiksi euron muuntokurssilla. Vuoden 2002 ja sen jälkeisten vuosien rajamäärien arvot määräytyvät siten, että alkuperäiset laissa markkoina säädetyt rajamäärät muunnetaan euroiksi ja nämä euromääräiset rajamäärät indeksoidaan tarkasteluvuoden indeksitasolle. Lain rajamäärät euroina ovat samassa indeksitasossa kuin vastaavat markkarajat. Euromääräisten rajamäärien alkuarvojen tarkkuus on yksi sentti. Myös muut työlakien markkamäärät kuin rajamäärät muunnetaan tarvittaessa vastaavalla tavalla.

2

Rajamäärien laskenta

Rajamäärät euroina lasketaan seuraavilla kaavoilla:

Euroaikaisen lain laintasoinen eurorajamäärä laskettuna markka-aikaisen lain laintasoisesta markkarajamäärästä:

$$1) \text{ ReLi} = \text{PYÖR}(\text{RmkLi} / k_e)$$

Ajalle ennen 2002

Rajamäärä euroina vuodelle 2001 ja sitä edeltävälle ajalle markka-aikaisen lain mukaisesta kullekin vuodelle vahvistetusta markkamäärästä laskettuna:

$$2) \text{ Revi} = \text{PYÖR}(\text{Rmkvi} / k_e), \text{ missä}$$

$$3) \text{ Rmkvi} = \text{PYÖR}\left(\frac{I_{vi} \times \text{RmkLi}}{I_{Li}}\right)$$

Rajamäärä euroina vuodelle 2001 ja sitä edeltävälle ajalle markka-aikaisen lain tasosta laskettuna - kaava 3) suorittamalla ja sen tulos pyöristämällä :

$$4) \text{ Revi} = \text{PYÖR}\left(\frac{I_{vi} \times \text{RmkLi}}{I_{Li}}\right) / k_e$$

Ajalle 2002 alkaen

Rajamäärä euroina vuodelle 2002 ja siitä eteenpäin euromääräisen lain tasosta laskettuna:

$$5) \text{ Revj} = \text{PYÖR}\left(\frac{I_{vj} \times \text{ReLi}}{I_{Li}}\right)$$

Rajamäärä euroina vuodelle 2002 ja siitä eteenpäin markka-aikaisen lain tasosta laskettuna - kaava 1) suorittamalla ja sen tulos pyöristämällä :

$$6) \text{ Revj} = \text{PYÖR}\left(\frac{I_{vj} \times \text{PYÖR}(\text{RmkLi} / k_e)}{I_{Li}}\right)$$

Merkinnät:

I = indeksiluku

L = laissa säädetty rajamäärä

i = suureen jokin vuosi ≤ 2001

j = suureen jokin vuosi ≥ 2002

PYÖR = euron tai markan pyöristys kahteen desimaaliin

k_e = euromuuntokurssi (5.94573)

R_{mk} = rajamäärä markkoissa

R_e = rajamäärä euroissa

v = kohdevuosi

EJ, LA, SU

12.1.2000

MARKKAMÄÄRÄT EUROINA KULLEKIN VUODELLE 1962 - 2000

TEL:n rajat euroina eri vuosina

		TEL:n alaraja 1 § 1 mom.		Tyött.eläk- keen ansio- raja, 4 c § 4 mom.	Perhe-eläkkeen rajoja 8 d § 1 mom.			Kerta- suoritus 19 b § 4 mom.	Viiv. korotus 19 d § 4 mom.	Yht.sov. raja	mk euro
Vuosi	Ind.taso	142 90 15,14	142 180 30,27	142 180 30,27	142 127,5 21,44	142 348 58,53	142 6,64 1,12	142 2,5* 0,42	1006 15 2,52	142 586 98,56	
1966	142		30,27					0,42			
1967	152		30,27					0,45			
1968	165		30,27					0,49			
1969	182		38,68					0,54			
1970	197		42					0,58			
1971	216		46,05					0,64			
1972	247		52,66					0,73			
1973	274	29,21						0,81			
1974	315	33,58						0,93			
1975	383	40,83						1,13		265,83	
1976	462	49,25						1,37		320,66	
1977	524	55,86						1,55		363,69	
1978	573	61,08						1,7		397,7	
1979	608	64,81						1,8		422	
1980	665	70,89						1,97		461,56	
1981	745	79,41						2,21		517,08	
1982	836	89,12						2,48		580,24	
1983	915	97,54						2,71		635,08	
1984	1006	107,24						2,98		698,24	
1985	1088	115,98		231,96				3,22	2,69	755,15	
1986	1165	124,19		248,37				3,45	2,86	808,59	
1987	1225	130,58		261,17				3,63	3,03	850,24	
1988	1291	137,62		275,24				3,82	3,2	896,05	
1989	1387	147,85		295,7				4,11	3,53	962,68	
1990	1481	157,87		315,74	223,65	610,44	11,65	4,38	3,7	1027,92	
1991	1595	170,02		340,05	240,87	657,42	12,54	4,72	4,04	1107,04	
1992	1682	179,3		358,6	254,01	693,28	13,23	4,98	4,2	1167,43	
1993	1688	179,94		359,88	254,91	695,76	13,28	5	4,2	1171,59	
1994	1688	179,94		359,88	254,91	695,76	13,28	5	4,2	1171,59	
1995	1712	182,5		364,99	258,54	705,65	13,46	5,07	4,37	1188,25	
1996	1760	187,61		375,23	265,78	725,43	13,84	5,21	4,37		
1997	1791	190,92		381,83	270,47	738,21	14,09	5,3	4,54		
1998	1825	194,54		389,08	275,6	752,23	14,35	5,4	4,54		
1999	1868	199,12		398,25	282,09	769,95	14,69	5,53	4,71		
2000	1903	202,86		405,71	287,38	784,38	14,97	11,27	4,71		

* Rajamäärä on 5 mk (0,84 euroa) vuodesta 2000 alkaen.

EJ, LA, SU

12.1.2000

LEL:n ja TaEL:n rajat euroina eri vuosina

Vuosi	Ind. taso	LEL:n ala- raja	Tuleva ai- ka/MYEL	Rinnakk. yht- sov.peruste	LEL/TaEL:n tulevan ajan raja	TaEL:n alaraja		TaEL:n tuleva aika	mk euro
		5 § 2mom. 100	7 § 1 mom. 100	5 d § 2 mom. 100	7 § 1 mom. 100	3 § 2 mom. 142	100	4 § 2mom. 142	
		200	200	800	800	540	200	45	
		33,64	33,64	134,55	134,55	90,82	33,64	7,57	
1962	100	33,64	33,64	134,55	134,55				
1963	106	35,66	35,66	142,62	142,62				
1964	116	39,02	39,02	156,08	156,08				
1965	130	43,73	43,73	174,92	174,92				
1966	142	47,77	47,77	191,06	191,06				
1967	152	51,13	51,13	204,52	204,52				
1968	165	55,5	55,5	222,01	222,01				
1969	182	61,22	61,22	244,88	244,88				
1970	197	66,27	66,27	265,06	265,06				
1971	216	72,66	72,66	290,63	290,63				
1972	247	83,08	83,08	332,34	332,34				
1973	274	92,17	92,17	368,67	368,67				
1974	315	105,96	105,96	423,83	423,83				
1975	383	128,83	128,83	515,33	515,33				
1976	462	155,41	155,41	621,62	621,62				
1977	524	176,26	176,26	705,04	705,04				
1978	573	192,74	192,74	770,97	770,97				
1979	608	204,52	204,52	818,07	818,07				
1980	665	223,69	223,69	894,76	894,76				
1981	745	250,6	250,6	1002,4	1002,4				
1982	836	281,21	281,21	1124,84	1124,84				
1983	915	307,78	307,78	1231,14	1231,14				
1984	1006	338,39	338,39	1353,58	1353,58				
1985	1088	365,98	365,98	1463,91	1463,91				
1986	1165	391,88	391,88	1567,51	1567,51	745,12		62,09	
1987	1225	412,06	412,06	1648,24	1648,24	783,5		65,29	
1988	1291	434,26	434,26	1737,04	1737,04	825,71		68,81	
1989	1387	466,55	466,55	1866,21	1866,21	887,11		73,93	
1990	1481	498,17	498,17	1992,69	1992,69	947,23		78,94	
1991	1595	536,52	536,52	2146,08	2146,08	1020,14		85,01	
1992	1682	565,78	565,78	2263,14	2263,14	1075,79		89,65	
1993	1688	567,8	567,8	2271,21	2271,21	1079,62		89,97	
1994	1688	567,8	567,8	2271,21	2271,21	1079,62		89,97	
1995	1712	575,88	575,88	2303,5	2303,5	1094,97		91,25	
1996	1760	592,02	592,02	2368,09	2368,09	1125,68			
1997	1791	602,45	602,45	2409,8	2409,8	1145,5			
1998	1825	613,89	613,89	2455,54	2455,54		613,89		
1999	1868	628,35	628,35	2513,4	2513,4		628,35		
2000	1903	640,12	640,12	2560,49	2560,49		640,12		

YEL:n rajat euroina eri vuosina

Vuosi	Ind.taso	YEL:n alaraja 1 § 3 mom.	Työtulon yläraja 7 § 1 mom.	Väh.eläke raja 19 § 5 mom.	Vakuutusmaksurajoja 9 § 2 mom.			mk euro
		142 180 30,27	197 50000 8409,4	197 20000 3363,76	197 3000 504,56	197 10000 1681,88	197 8000 1345,5	
1970	197	42	8409,4	3363,76	504,56	1681,88	1345,5	
1971	216	46,05	9220,46	3688,18	553,23	1844,09	1475,27	
1972	247	52,66	10543,76	4217,5	632,63	2108,75	1687	
1973	274	58,42	11696,32	4678,53	701,78	2339,26	1871,41	
1974	315	67,16	13446,5	5378,6	806,79	2689,3	2151,44	
1975	383	81,65	16349,23	6539,69	980,95	3269,85	2615,88	
1976	462	98,5	19721,53	7888,61	1183,29	3944,31	3155,44	
1977	524	111,72	22368,14	8947,26	1342,09	4473,63	3578,9	
1978	573	122,16	24459,82	9783,93	1467,59	4891,96	3913,57	
1979	608	129,62	25953,87	10381,55	1557,23	5190,77	4152,62	
1980	665	141,78	28387,05	11354,82	1703,22	5677,41	4541,93	
1981	745	158,83	31802,03	12720,81	1908,12	6360,41	5088,33	
1982	836	178,23	35686,58	14274,63	2141,19	7137,32	5709,85	
1983	915	195,07	39058,87	15623,55	2343,53	7811,77	6249,42	
1984	1006	214,47	42943,41	17177,37	2576,61	8588,68	6870,95	
1985	1088	231,96	46443,77	18577,51	2786,63	9288,76	7431	
1986	1165	248,37	49730,69	19892,28	2983,84	9946,14	7956,91	
1987	1225	261,17	52291,93	20916,77	3137,52	10458,39	8366,71	
1988	1291	275,24	55109,29	22043,72	3306,56	11021,86	8817,49	
1989	1387	295,7	59207,27	23682,91	3552,44	11841,45	9473,16	
1990	1481	315,74	63219,88	25287,95	3793,19	12643,97	10115,18	
1991	1595	340,05	68086,23	27234,49	4085,17	13617,25	10893,8	
1992	1682	358,6	71800,02	28720,01				
1993	1688	359,88	72056,15	28822,46				
1994	1688	359,88	72056,15	28822,46				
1995	1712	364,99	73080,64	29232,26				
1996	1760	375,23	75129,63	30051,85				
1997	1791	381,83	76452,94	30581,18				
1998	1825	389,08	77904,31	31161,72				
1999	1868	398,25	79739,86	31895,94				
2000	1903	405,71	81233,91	32493,57				

Taulukosta on jätetty pois STM:n päätöksen mukainen YEL:n ja MYEL:n vapautusraja. Se oli vuoteen 1985 asti 250 mk ja vuoden 1994 puoliväliin asti 375 mk, jonka jälkeen rajaa ei ole ollut.

EJ, LA, SU

12.1.2000

MYEL:n rajat euroina eri vuosina

Vuosi	Ind. taso	MYEL:n alarajat 1 § 3 mom.		Vak.maksun rajat 10 § 1 mom.		Maksuprocentin rajat 10 § 2 mom.		Eräpäivät MYEA 17 § 2 mom.		Yht.sov. raja 19 § 3 mom.	mk euro
		142	197	197	197	197	197	197	197		
		1080	500	10500*	16500	525	5 880	450	150	6000	
		181,64	84,09	1765,97	2775,1	88,3	988,95	75,68	25,23	1009,13	
1970	197		84,09	1009,13						1009,13	
1971	216		92,2	1106,45						1106,45	
1972	247		105,44	1265,25						1265,25	
1973	274		116,96	1403,56						1403,56	
1974	315		134,46	1613,58						1613,58	
1975	383		163,49	1961,91						1961,91	
1976	462		197,22	3155,44						2366,58	
1977	524		223,68	3578,9						2684,18	
1978	573		244,6	3913,57						2935,18	
1979	608		259,54	4152,62						3114,47	
1980	665		283,87	4541,93						3406,45	
1981	745		318,02	5088,33						3816,24	
1982	836		356,87	5709,85						4282,39	
1983	915		390,59	6249,42						4687,06	
1984	1006		429,43	6870,95						5153,21	
1985	1088		464,44	7431						5573,25	
1986	1165		497,31	7956,91						5967,68	
1987	1225		522,92	8366,71						6275,03	
1988	1291		551,09	8817,49						6613,12	
1989	1387		592,07	9473,16						7104,87	
1990	1481		632,2	10115,18						7586,39	
1991	1595		680,86	10893,8						8170,35	
1992	1682		718	11488				646,2	215,4	8616	
1993	1688		720,56	13546,56				648,51	216,17	8646,74	
1994	1688	2159,25		13546,56				648,51	216,17	8646,74	
1995	1712	2189,95		13739,16				657,73	219,24	8769,68	
1996	1760	2251,35		15777,22	24792,78	788,86	8835,24	676,17	225,39	9015,56	
1997	1791	2291		16055,12	25229,47	802,76	8990,87	688,08	229,36	9174,35	
1998	1825	2334,5		16359,9	25708,42	818	9161,55	701,14	233,71	9348,52	
1999	1868	2389,5		16745,37	26314,15	837,27	9377,41	717,66	239,22	9568,78	
2000	1903	2434,27		17059,12	26807,19	852,96	9553,11	731,1	243,7		

* Raja vv. 1970-75: 6000 mk
1976-92: 8000 mk
1993-95: 9400 mk

EJ, LA, SU

12.1.2000

MYEL:n työtulorajat euroina eri vuosina

Vuosi	Ind. taso	8 § 2 mom.								8 § 5 mom.				
		197	197	197	197	197	197	197	197	197				
		550 92,5	225 37,84	125 21,02	50 8,41	2200 370,01	500 84,09	120 20,18	1800 302,74	35 5,89				
1970	197						84,09	20,18	302,74	5,89				
1971	216						92,2	22,13	331,94	6,46				
1972	247	115,98	47,45	26,36	10,54	463,93				7,38				
1973	274	128,66	52,63	29,24	11,7	514,64				8,19				
1974	315	147,91	60,51	33,62	13,45	591,65				9,41				
1975	383	179,84	73,57	40,87	16,35	719,37				11,45				
1976	462	216,94	88,75	49,3	19,72	867,75				13,8				
1977	524	246,05	100,66	55,92	22,37	984,2				15,66				
1978	573	269,06	110,07	61,15	24,46	1076,23				17,12				
1979	608	285,49	116,79	64,89	25,95	1141,97				18,17				
1980	665	312,26	127,74	70,97	28,39	1249,03				19,87				
1981	745	349,82	143,11	79,51	31,8	1399,29				22,26				
1982	836	392,55	160,59	89,22	35,69	1570,21				24,98				
1983	915	429,65	175,76	97,65	39,06					27,34				
1984	1006	472,38	193,24	107,36	42,94					30,06				
1985	1088	510,88	209	116,11	46,44					32,51				
1986	1165	547,04	223,79	124,33	49,73					34,81				
1987	1225	575,21	235,31	130,73	52,29					36,6				
1988	1291	606,2	247,99	137,77	55,11					38,58				
1989	1387	651,28	266,43	148,02	59,21					41,44				
1990	1481	695,42	284,49	158,05	63,22					47,66				
		8 b § 1 mom.					8 c § 1 mom.					8 f § 1 mom.		
		197	197	197	197	197	197	197	197	197	197	197		
		640 107,64	260 43,73	175 29,43	55 9,25	10 1,68	25 4,2	12,5 2,1	20 3,36	10 1,68	15 2,52	7,5 1,26	12 2,02	24 4,04
1990	1481	809,21	328,74	221,27	69,54	12,64	31,61	15,8	25,29	12,64	18,97	9,48	15,17	30,35
1991	1595	871,5	354,05	238,3	74,89	13,62	34,04	17,02	27,23	13,62	20,43	10,21	16,34	32,68
1992	1682	919,04	373,36	251,3	78,98	14,36	35,9	17,95	28,72	14,36	21,54	10,77	17,23	34,46
1993	1688	922,32	374,69	252,2	79,26	14,41	36,03	18,01	28,82	14,41	21,62	10,81	17,29	34,59
1994	1688	922,32	374,69	252,2	79,26	14,41	36,03	18,01	28,82	14,41	21,62	10,81	17,29	34,59
1995	1712	935,43	380,02	255,78	80,39	14,62	36,54	18,27	29,23	14,62	21,92	10,96	17,54	35,08
1996	1760	961,66	390,67	262,95	82,64	15,03	37,56	18,78	30,05	15,03	22,54	11,27	18,03	36,06
1997	1791	978,6	397,56	267,59	84,1	15,29	38,23	19,11	30,58	15,29	22,94	11,47	18,35	36,7
1998	1825	997,17	405,1	272,66	85,7	15,58	38,95	19,48	31,16	15,58	23,37	11,69	18,7	37,39
1999	1868	1020,67	414,65	279,09	87,71	15,95	39,87	19,94	31,9	15,95	23,92	11,96	19,14	38,27
2000	1903	1039,79	422,42	284,32	89,36	16,25	40,62	20,31	32,49	16,25	24,37	12,19	19,5	38,99

EJ, LA, SU

12.1.2000

MEL:n markkamääriä euroina eri vuosina

Vuosi	Hautausavustukset 15 c § 1 mom.					mk euro
	Ind.taso	142 4000	142 3000	142 2000	142 1000	
		672,75	504,56	336,38	168,19	
1966	142	672,75	504,56	336,38	168,19	
1967	152	720,18	540,05	360,09	179,96	
1968	165	781,74	586,3	390,87	195,43	
1969	182	862,3	646,68	431,07	215,62	
1970	197	933,27	700	466,72	233,28	
1971	216	1023,42	767,44	511,63	255,81	
1972	247	1170,25	877,6	585,13	292,48	
1973	274	1298,07	973,64	649,04	324,6	
1974	315	1492,33	1119,29	746,25	373,04	
1975	383	1814,58	1360,98	907,21	453,6	
1976	462	2188,8	1641,68	1094,4	547,28	
1977	524	2482,62	1861,84	1241,23	620,61	
1978	573	2714,72	2036,08	1357,28	678,64	
1979	608	2880,55	2160,37	1440,19	720,18	
1980	665	3150,5	2362,87	1575,25	787,62	
1981	745	3529,59	2647,11	1764,8	882,31	
1982	836	3960,66	2970,54	1980,41	990,12	
1983	915	4335,04	3251,24	2167,44	1083,8	
1984	1006	4766,11	3574,67	2383,05	1191,61	
1985	1088	5154,62	3865,97	2577,31	1288,66	
1986	1165	5519,42	4139,61	2759,63	1379,81	
1987	1225	5803,66	4352,7	2901,91	1450,96	
1988	1291	6116,32	4587,33	3058,16	1529,16	
1989	1387	6571,1	4928,41	3285,55	1642,86	
1990	1481	7016,46	5262,43	3508,23	1754,2	
1991	1595	7556,68	5667,43	3778,34	1889,09	
1992	1682	7968,74	5976,56	3984,37	1992,19	
1993	1688	7997,17	5997,92	3998,67	1999,25	
1994	1688	7997,17	5997,92	3998,67	1999,25	
1995	1712	8110,86	6083,19	4055,52	2027,67	
1996	1760	8338,25	6253,73	4169,21	2084,52	
1997	1791	8485,25	6363,89	4242,54	2121,35	
1998	1825	8646,2	6484,65	4323,1	2161,55	
1999	1868	8850,05	6637,54	4425,02	2212,51	
2000	1903	9015,88	6761,83	4507,94	2253,89	

Taulukossa on mukana vain ne voimassa olevat markkamäärät, jotka mainitaan suoraan MEL:ssä. Muuten markkamäärät ovat viittauksia TEL:iin.

MARKKAMÄÄRIEN MUUNTAMISESSA EUROIKSI SOVELLETTAVIA PERIAATTEITA STM:N HALLINNONALALLA JA MUIDEN HALLINNONALOJEN TOIMEENTULOTURVAETUUUKSISSA

1. Taustaa

Euroopan Unionin neuvosto on antanut kaksi asetusta euron käyttöön ottamisesta: neuvoston asetus tietyistä euron käyttöön ottamiseen liittyvistä säännöksistä (EY) N:o 1103/97 ja neuvoston asetus euron käyttöönotosta (EY) n:o 974/98. Asetukset ovat suoraan velvoittavaa lainsäädäntöä, joten markkojen muuttaminen euroiksi voi tapahtua niiden perusteella käyttäen kiinteää muuntokurssia. Markan lopulliseksi euro-muuntokurssiksi on 1.1.1999 vahvistettu 5,94573. Euro otetaan yleisesti käyttöön kolmen vuoden siirtymäkauden jälkeen 1.1.2002.

Valtiovarainministeriön EMU-projekti on 18.12.1997 hyväksynyt Suomen kansallisen siirtymäsuunnitelman euron käyttöönottamiseksi. Sen pohjalta sosiaali- ja terveysministeriössä on laadittu suunnitelma euro-järjestelemään siirtymisestä 1.1.2002 lukien (Euro-rahatyöryhmän muistio, STM 1998:20). Siirtymäkauden ajaksi sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut euron käyttöönottoprojektin valmistelemaan euroon siirtymistä. Projektin säädösryhmän tehtävänä on selvittää, kuinka säädöksissä olevat markkamäärät tullaan käytännössä muuntamaan euroiksi.

Säädösryhmän työhön ovat osallistuneet myös muiden hallinnonalojen edustajat siltä osin kuin on ollut kyseessä toimeentuloturva koskevasta lainsäädännöstä.

2. Yleiset muuntoperiaatteet

Muutettaessa markkamääriä euroiksi pyritään noudattamaan seuraavia yleisiä periaatteita jäljempänä kohdassa 3 mainituin poikkeuksin:

- Maksussa olevat etuudet maksetaan 1.1.2002 lukien sentin tarkkuudella.
- Säädöksissä olevat markkamäärät muutetaan euroiksi 1.1.2002 alkaen. Tarvittavat hallituksen esitykset annetaan pääsääntöisesti kevätistunto-kaudella 2001.
- Pääsääntönä on, että säädöksissä olevat markkamäärät muutetaan euroiksi ja senteiksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen. Muutoksen yhteydessä tehdään pyöritys lähimpään senttiin euroasetuksen mukaisesti.
- Säädöksissä olevia etuuksien markkamääriä muutettaessa käytetään pääsääntöisesti sentin tarkkuutta.
- Sentin tarkkuudesta voidaan poiketa silloin, kun kyse ei ole välittömästi etuuden määrästä ja on tarkoituksenmukaista säilyttää säädöksen entinen sentin tarkkuutta yleisempi tarkkuustaso (esimerkiksi erät tulo-rajat ja hallinnolliset raja-arvot).

- Poikettaessa sentin tarkkuudesta muutos pyritään kuitenkin aina toteuttamaan mahdollisimman kustannusneutraalisti.
- Etuutta saava ei saa muutoksen vuoksi pudota pois tuen piiristä. Kriittiset raja-arvot, kuten maksettavan etuuden pienin määrä, pyöristetään lähimpään etuudensaajalle edulliseen senttiin.
- Alemmanasteisiin säädöksiin, valtioneuvoston ja ministeriön päätöksiin sovelletaan edellä mainittuja periaatteita.

Edellä esitetyistä yleisistä periaatteista voidaan perustelluista syistä poiketa. Kohdassa 3 on lueteltu merkittävimmät yksittäiset poikkeukset ja niistä aiheutuvat yli 0,5 miljoonan markan vuotuiset kustannusvaikutukset. Kustannusvaikutukset on laskettu vuoden 1999 etuustasolla. Indeksisidonnaisten etuuksien osalta lopulliset kustannukset määräytyvät lain voimaantuloajankohdan (vuoden 2002) indeksitason perusteella.

Edellä olevia periaatteita pyritään soveltamaan vastaavasti niihin etuussäädöksiin, joiden esittelyvastuu kuuluu muille ministeriöille. Myös näitä koskevat poikkeukset yleisistä periaatteista on esitetty kohdassa 3.

3. Poikkeuksia ja tarkennuksia yleisiin periaatteisiin

3.1. STM/Ministeri Perho

3.1.1. Kelan toimeenpanemat etuussäädökset

- 1) Indeksiin sidotuista raja-arvoista (esimerkiksi tulorajat ja omaisuusrajat) säädetään euron tarkkuudella (nykyisin markan tai 10 markan tarkkuus).

Kustannusvaikutus: kansaneläkemenot +0,7 milj.mk.

- 2) Eläkkeensaajien asumistukilaki

Asumistuen perusomavastuun määrästä säädetään sentin tarkkuudella. Pyöristys tehdään etuudensaajan eduksi (nykyisin 10 markan tarkkuus).

- 3) Sairausvakuutuslaki

Kaikista muista markkamääristä säädetään sentin tarkkuudella paitsi työtulojen rajamääristä, jotka katkaistaan täyteen euroon.

- 4) Etuuslaeissa olevat kansaneläkeindeksien eri tasot yhtenäistetään. Uusi indeksin lähtötaso olisi vuoden 2001 taso.

3.1.2. Työttömyysturvalaki

Työttömyysturvan täyden peruspäivärahan ja lapsikorotusten määrät katkaistaan vuosittain tarkistettaessa täysiin markkoihin. Vuoden 2002 alusta lukien mainittujen etuuksien määriä alennetaan 50 pennillä, mikä vastaa keskimäärin katkaisun vaikutusta, minkä jälkeen muunto tehdään muuntokurssia käyttäen sentin tarkkuuteen.

Kustannusvaikutus valtion menoihin on +2,3 milj.mk.

3.1.3. Työeläkelait

Työeläkelaeissa olevat markkamäärät muutetaan muuntokurssia käyttäen euroiksi ja senteiksi. Kun lasketaan rajamääriä takautuvalle ajalle, laeissa olevat markkamääräi-

set rajamäärät tarkistetaan ensin indeksillä sovellettavan vuoden tasoon, minkä jälkeen markkamäärät muunnetaan normaalisti muuntokurssia käyttäen euroiksi ja senteiksi. Hallituksen esitys työeläkelakien muuttamisesta pyritään antamaan vuoden 2000 aikana.

3.1.4. Lakisääteinen tapaturmavakuutus

Tapaturmavakuutuksessa vahinkoihin sovelletaan niiden sattumisajankohdan lainsäädäntöä. Kun vahinko on sattunut ennen vuotta 2002, ansionmenetykskorvausten perusteena olevaa vuosityöansiota määrättäessä tarvittavat muunnokset euroista markkoiksi ja takaisin euroiksi tehdään muuntokurssia käyttäen sentin tarkkuudella. Ansionmenetykskorvaukset tarkistetaan kohdistumisvuoden TEL-indeksillä. Korvaukset muunnetaan euroiksi ennen indeksitarkistusta. Hallituksen esitys tapaturmavakuutuslain muuttamisesta pyritään antamaan vuoden 2000 aikana.

3.2. STM/ Ministeri Blaudet

1) Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

Lasten kokopäivähoidon enimmäismaksuista säädetään euron tarkkuudella (nykyisin 100 markan tarkkuus).

Vaikutus kuntien tulokertymään: -1,1 milj.mk.

2) Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

Asiakasmaksuista säädetään 10 sentin tarkkuudella (nykyisin markan tarkkuus) tai euron tarkkuudella (nykyisin 100 mk tarkkuus).

Vaikutus kuntien tulokertymään: Esimerkiksi poliklinikkamaksu -0,6 milj.mk, lyhytaikainen laitoshoido -1,0 milj.mk, Kaikkien kustannusten arviointi tässä vaiheessa ei ole mahdollista eikä tarkoituksenmukaista johtuen vuoden 2000 alussta toteutettavista maksukorotuksista.

3) Sotilasvammalaki

Indeksitasoksi säädetään vuoden 1995 indeksitaso.

3.3. OPM/Ministeri Lindén

Opintotukilaki

Valtiontakauksen suuruudesta säädetään viiden tai 10 euron tarkkuudella. Pyöritystä tehdään etuudensaajan eduksi (nykyisin 100 markan tarkkuus).

Takauskanta kasvaa noin +2,1 milj.mk.

3.4. TM/Ministeri Mönkäre

Laki työmarkkinatuesta, laki työvoimapolitiisesta koulutustuesta

Työmarkkinatuen ja työvoimapolitiisen aikuiskoulutuksen koulutustuen määrä on sidottu viittaussäännöksellä täyden peruspäivärahan määrään.

Kohdan 3.1.2 mukaisen tarkistusmenettelyn **kustannusvaikutus** valtion menoihin on po. etuuksissa +1,9 milj.mk.